

Základní informace - Informační zdroje v žurnalistice

Přednášející: Miloš Šenkýř

Motto: Je jen málo informací, které skutečně nelze zjistit. A platí to pro novináře stejně jako pro lidi, kteří jsou „prostě zvědaví“.

Struktura přednášky a semináře:

- 1) Úvod: Informační zdroje novinářů, jejich právní rámec (otázka dodržování zákona při zjišťování informací, zákon o svobodném přístupu k informacím), význam času při zjišťování informací, problematika věrohodnosti informací z různých zdrojů.
- 2) Historické souvislosti: Změna a vývoj způsobů zjišťování informací v čase, technické a organizační prostředky, které zmizely v propadlišti dějin (telegraf, dálnopis, telefoto, potrubní pošta, výstřižková služba), prostředky, které se změnily a nabírají novou podobu (telefon a počítačové databáze) a informační zdroje nového druhu (např. sociální sítě).
- 3) Vybrané elektronické informační zdroje: Neveřejné, případně zpoplatněné (například ČTK, Newton IT, ASPI), veřejné (obchodní rejstřík, Ares, sbírka zákonů, databáze portal.gov.cz, znalecký rejstřík, databáze životního prostředí a EIA, Poslanecká sněmovna a Senát, ochranné známky, ortofotomapy, ale také rejstříky ministerstev, telefonní seznamy a jiné), zdroje veřejné s omezeným volným přístupem (katastr nemovitostí, databanky médií, digitalizované fondy knihoven, archivy závěrečných prací vysokých škol).
- 4) Význam kombinace informací: Příklady propojení informačních zdrojů, jejich efektivní využití.
- 5) Citace ze zdrojů: Jejich věrohodnost a aktuálnost, nezastupitelnost ověřování a lidského prvku v žurnalistice.
- 6) Praktická ukázka: Práce s informacemi a řešení praktických problémů v počítačové učebně.
- 7) Diskuse a závěr (případně závěrečný test).

Časový rámec přednášky a semináře: Přednáška a seminář jsou naplánovány na cca 10 až 12 hodin. Menší část zaberou přitom části teoretické (věnované úvodu a historii), větší potom předvádění konkrétních zdrojů, přibližování zkušeností a „praktických fint“ z praxe a diskuse. Důraz bude kladen na část praktického ověření nabytých informací, účastníci dostanou zadané konkrétní problémy k řešení, případně mohou sami nastínit problém a v diskusi je možné hledat jeho řešení.

Technické vybavení pro výuku: Pro první část přednášky pouze tabule, pro druhou počítač s dataprojektorem (konkrétní ukázky práce s neveřejnými databázemi), pro třetí počítačová učebna, ideálně maximálně dva až tři účastníci na počítač.

Požadavky na účastníky: Alespoň základní znalost práce s PC (jde vyřešit týmovou spoluprací), znalost základních pojmů z oblasti veřejné správy a práva, zájem o problematiku získávání informací.

Možnosti zakončení: Zakončením může být sama aktivita při řešení praktických modelových problémů, ale alternativně také závěrečný test pro účastníky zaměřený na ověření získaných znalostí a schopnosti poradit si s konkrétní situací.